

GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Sonbahar aylarında, akşamın erken saatlerinde yaz takımyıldızlarını, ilerleyen saatlerde de sonbahar ve kış takımyıldızlarını gözleyebiliriz. Böylece, bir gecede üç mevsimi birden yaşayabiliriz. Bu mevsimin en güzel yanlarından biri de budur. Hava karardığında, yaz üçgenini neredeyse başucunda görebilirsiniz. Bu sırada, kışın habercisi olan Boğa ve Arabacı gibi takımyıldızlar doğu ufukunda belirmiştir bile. Kış takımyıldızları olan Avcı (Orion), İkizler, Büyük Köpek, gibi takımyıldızlarsa gece yarısına doğru ufuktan yükselir.

Mars, Ekim başında Güneş battıktan yaklaşık 1 saat sonra doğu-kuzeydoğu ufukundan doğuyor. Bir ay sonraysa, hava karardığında, doğmuş oluyor. Mars'ın, 29 Ekim'de gezegenimize göre konumu, 2018'e kadarki en yakın konumu olacak. Bu yaklaşma sırasında Mars Ağustos 2003'teki kadar yakın olmasa da, gökyüzünde daha yüksek konumda bulunması sayesinde, gözlem koşulları teleskoplu gözlemciler için 2003 yılında olduğundan daha iyi olacak. Gezegenin parlaklığı bu sırada Jüpiter'inkine yakın olacak,

Venüs, akşam gökyüzünde ilk dikkati çeken gezegen. Gezegen, o kadar parlak ki, güneydoğu ufukunun üzerine baktığınızda gözden kaçırmanız olanaksız. Zaten, Güneş battıktan sonra, gökyüzünde ilk beliren gökcismi Venüs oluyor (elbette Ay'ı saymazsak). Aylardır ufuk üzerindeki yüksekliğini koruyan Venüs, bu ay ve Kasım ayı süresince ufuk üzerinde biraz yükselecek. Bu sıralar, Venüs'ü gözlemenin en iyi zamanları. Kasım ortalarına geldiğimizde, gezegen Güneş'ten yaklaşık 3 saat sonra batıyor olacak. Venüs, Aralık başlarından sonra hızla alçalacak.

Uzunca bir süredir akşam gökyüzünde bulunan Jüpiter, 22 Ekim'de sabah gökyüzüne geçiyor. Gezegen, ufuktan yeterince yükseleceği Kasım ortalarına kadar, ufka çok yakın görünür konumda olacağından gözlenemeyecek. Jüpiter'i gözleyebilmek için, Kasım'ın ortalarına doğru sabah hava aydınlanmaya başladığında doğu ufukuna bakmanız gerekiyor.

Merkür, dönem boyunca akşam gökyüzünde. Merkür'ü Güneş battıktan 20-30 dakika sonra, batı ufku üzerinde görebilirsiniz. Gezegeni çıplak gözle seçmek zor olabilir.

Satürn, gece yarısı civarı doğuyor. Yengeç Takımyıldızı'nda bulunan gezegeni görmek için doğu-kuzeydoğu ufku üzerine bakmak gerekiyor.

Ay, 17 Ekim'de dolunay, 25 Ekim'de sondördün, 2 Kasım'da yeniay, 9 Kasım'da ilkdördün, 16 Kasım'da dolunay hallerinden geçecek.

Alp Akoğlu

